

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ - ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΑΡΤΗΣΗ;

Αντωνη Μαγκλή

Ένας από τους πολλούς λόγους στους οποίους οφείλεται η σύγχυση που περιβάλλει το θέμα των ουσιών είναι το γεγονός πως η λέξη **ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ** αναφέρεται σε μια πληθώρα τελείως διαφορετικών πραγμάτων. Η αλήθεια είναι πως κάθε ουσία είναι πολύ διαφορετική από τις άλλες. Προτού εξετάσουμε κάθε ουσία ξεχωριστά, είναι αρκετά χρήσιμο να συζητήσουμε ποιες είναι οι επιδράσεις των διαφόρων τύπων των ουσιών. Ας ασχοληθούμε καταρχήν με τις **ΠΟΛΥ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ**.

Υπάρχουν μερικές ουσίες που δημιουργούν στο χρήστη την ανάγκη χρήσης της συγκεκριμένης ουσίας. Αυτή η ανάγκη είναι διαφορετική από την ευχαρίστηση να δοκιμάσεις ξανά κάτι που σου άρεσε. Αυτού του είδους οι ουσίες μπορούν να δημιουργήσουν μια κατάσταση που το άτομο συνεχίζει να κάνει χρήση ουσιών που θα ήθελε να σταματήσει. Όταν συμβαίνει αυτό, δεν είσαι εσύ ο κύριος της χρήσης της ουσίας αλλά είναι η ουσία που έχει γίνει κύρια της ύπαρξής σου. Θα χρειαστεί υπερβολικά δυναμική πράξη θέλησης από μέρους σου για να επανακτήσεις έλεγχο στη ζωή σου. Υπάρχουν πολλοί που δε φαίνεται να διαθέτουν τη δύναμη θέλησης που απαιτείται για να σταματήσουν τη χρήση τέτοιων ουσιών. Σκεφτείτε, για παράδειγμα, τον αριθμό των ατόμων που θα ήθελαν να σταματήσουν να καπνίζουν, αλλά παρ' όλα αυτά εξακολουθούν να το κάνουν. Ο λόγος είναι γιατί ο καπνός είναι πολύ εξαρτησιογόνα ουσία.

Η χρήση κάποιων ουσιών γίνεται έμμονη ιδέα σε αρκετούς ανθρώπους, σε σημείο που ζουν μόνο και μόνο για να ικανοποιήσουν αυτή τους την εμμονή. Υπάρχουν κάποιες ουσίες που έχουν την ιδιότητα να γίνονται το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή του χρήστη. Όταν μια ουσία μετατρέπεται στο πιο σημαντικό πράγμα της ζωής κάποιου, τότε μπορούμε με σιγουριά να ισχυριστούμε πως αυτό το άτομο είναι εξαρτημένο.

Ας ρίξουμε μια σύντομη ματιά στον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν **ΟΙ ΠΟΛΥ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ**.

Η λειτουργία **ΤΩΝ ΠΟΛΥ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ** στηρίζεται στην απομίμηση μιας λειτουργίας του οργανισμού που παρέχει απόλαυση και ανακούφιση. Όταν συμβαίνει αυτό, ο εγκέφαλος αντιλαμβάνεται την ικανοποίηση της λειτουργίας και σταματά να παράγει τη δική του φυσιολογική ανακούφιση. Το πρόβλημα είναι πως αυτή η πλαστή λειτουργία διαρκεί όσο διάστημα η ουσία ρέει στις φλέβες του χρήστη. Όταν εξασθενίσει η δράση της, χρειάζεται νέα δόση για να συνεχίσει να ικανοποιείται η λειτουργία. Ο εγκέφαλος είναι ανίκανος να αρχίσει αμέσως την παραγωγή της φυσικής απόλαυσης και ανακούφισης και έτσι ο χρήστης, νιώθοντας τον επερχόμενο αναπόφευκτο πόνο να γίνεται όλο και πιο έντονος, θα κάνει τα πάντα για να πάρει το προσωρινό αναπλήρωμα. Για το εξαρτημένο άτομο η αναπλήρωση αυτού του αποθέματος μπορεί να καταλήξει το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή του.

Αυτές οι ουσίες, δεδομένης της πλήρους αφοσίωσης του εξαρτημένου ατόμου, θα παρέχουν προσωρινή ανακούφιση, και ο εφοδιασμός εξαρτάται από το χρήστη. Αυτές οι ουσίες έχουν την ικανότητα να γίνονται κυρίαρχοι της ζωής του χρήστη. Ας δούμε τώρα τις ουσίες που μπορούν να γίνουν **ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ ΜΕ ΣΥΝΕΧΗ ΧΡΗΣΗ** και να συζητήσουμε εν συντομία τον τρόπο που λειτουργούν.

Αυτές οι ουσίες έχουν την ιδιότητα να προκαλέσουν την ίδια κατάσταση με τις πολύ εξαρτησιογόνες ουσίες, μόνο που απαιτείται η χρήση τους για αρκετό χρονικό διάστημα για να έχουν την ίδια επίδραση.

Μια πολύ εξαρτησιογόνα ουσία μπορεί να κυριαρχήσει στη ζωή του χρήστη γρήγορα με λίγες φορές χρήσης. Αυτές οι ουσίες διαβρώνουν το χρήστη σταδιακά, αφού απαιτούνται καθημερινές δόσεις για να κυριαρχήσουν τελικά.

Για να αποφευχθεί η εξάρτηση, δε θα πρέπει να επιτραπεί σε αυτές τις ουσίες να συγκεντρωθούν στον οργανισμό. Περιστασιακή χρήση με τη μεσολάβηση εβδομάδων ανάμεσα στις δόσεις δε θα καταλήξει στην εξάρτηση, αλλά αυτές οι ουσίες μπορεί να γίνουν **ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ ΜΕ ΣΥΝΕΧΗ ΧΡΗΣΗ**.

Ας δούμε τώρα τις **ΜΗ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ**.

Πολλές από αυτές τις ουσίες δεν είναι προορισμένες για καθημερινή χρήση. Η χρήση τους μια μέρα μπορεί να αποδειχθεί διασκεδαστική εμπειρία, αλλά η επανάληψή της την επόμενη δε θα είναι το ίδιο συναρπαστική, αλλά μάλλον απογοητευτική. Αυτές οι ουσίες δε φαίνεται να έχουν τη δυνατότητα να γίνουν το πιο σημαντικό πράγμα στη ζωή του χρήστη.

Μπορούν να πυροδοτήσουν μια αντίδραση στο μυαλό του χρήστη που δημιουργεί την εμπειρία μιας ιδιαίτερης κατάστασης, όπου είναι έντονη η παρουσία μιας θαυμαστής ομορφιάς που διαρκεί. Λειτουργούν σαν μεγεθυντικός φακός της πραγματικότητας προκαλώντας στο χρήστη μια αίσθηση θαυμασμού/δέους, ενώ την επόμενη μέρα μπορεί κάλλιστα να ζήσει χωρίς αυτές.

Η χρήση αυτού του είδους των ουσιών μπορεί να πραγματοποιηθεί μία η δύο φορές το χρόνο, σε ειδικές περιπτώσεις, και η αποχή από αυτές τον υπόλοιπο χρόνο δε δημιουργεί κανένα πρόβλημα. Υπάρχουν επίσης και αρκετές **ΜΗ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ ΟΥΣΙΕΣ** που μπορούν να λαμβάνονται καθημερινά χωρίς να δημιουργούν κανένα πρόβλημα στο χρήστη. Η χρήση αυτών των ουσιών γίνεται γιατί κάποιοι τις απολαμβάνουν και όχι εξαιτίας της ανάγκης λήψης τους, και επιπλέον, δεν υπάρχει πρόβλημα αν θελήσουν να τις σταματήσουν. Είναι ένα είδος συνήθειας για κάποια άτομα, που αποτελεί επιλογή και όχι εξάρτηση.

Υπάρχει και η εξαίρεση στον κανόνα, μια ουσία που μπορώ να σκεφτώ πως είναι **ΠΟΛΥ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΑ** και χρησιμοποιείται πλατιά, αλλά δε φαίνεται να δημιουργεί προβλήματα στους χρήστες, εκτός ίσως από πονοκεφάλους και νευρικότητα για λίγο καιρό αφού σταμάτησαν τη χρήση της. Και δεν είναι άλλη από την καφεΐνη.

Η κοινωνία διαχωρίζει τις ουσίες σε δύο κατηγορίες, τις **ΝΟΜΙΜΕΣ** και τις **ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ**. Μερικές ουσίες αν και νόμιμες δεν παύουν να είναι πολύ επικίνδυνες και ενδέχεται να προκαλέσουν το θάνατο, όπως για παράδειγμα το τσιγάρο ή το αλκοόλ. Υπάρχουν μερικοί ειδικοί που διαχωρίζουν τις εξαρτησιογόνες ουσίες σε δύο κατηγορίες, στις **ΣΩΜΑΤΙΚΑ** και **ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ** εξαρτησιογόνες. Είναι όμως πολύ πιο εύκολο να διαχωρίσουμε τις ουσίες σε **ΠΟΛΥ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ**, **ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ ΜΕ ΣΥΝΕΧΗ ΧΡΗΣΗ** και **ΜΗ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΕΣ**.

Για περισσότερες πληροφορίες τηλ. στον Αντώνη Μαγκλή στο 9388 9998